

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/21/EÜ,

23. aprill 2009,

lipuriigi nõuete täitmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse laevanduse ja seda kasutavate kodanike turvalisus ning keskkonna kaitse peaksid olema igal ajal tagatud.
- (2) Rahvusvahelise laevanduse osas on mitme Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) juurde hoiule antud konventsiooniga loodud kõikehõlmav raamistik meresõiduohutuse tõhustamiseks ja keskkonna kaitsmiseks laevade põhjustatud merereostuse eest.
- (3) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 1982. aasta mereõiguse konventsiooni (Unclos) ja selliste konventsioonide, mille hoiulevõtja on IMO, (edaspidi „IMO konvent-

sioonid“) sätete kohaselt vastutavad nende õigusaktide osalisriigid õigusnormide avaldamise ja kõikvõimalike muude meetmete võtmise eest, mis võivad olla vajalikud nimetatud õigusaktide täielikuks ja igakülgselt jõustamiseks, tagamaks et inimelude ohutust merel ja merekeskkonna kaitset silmas pidades oleksid laevad oma ettenähtud tegevuseks kõlblikud ning et nende meeskonna moodustaks asjatundlik laevapersonal.

- (4) Nõuetekohaselt tuleb arvesse võtta 2006. aastal Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) vastu võetud meretöönormide konventsiooni, milles käsitletakse ka lipuriigiga seotud kohustusi.
- (5) 9. oktoobril 2008 võtsid liikmesriigid vastu avalduse, milles nad tunnistasid ühehäälselt lipuriigi kohustustega seonduvate rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamise tähtsust selleks, et parandada meresõiduohutust ja aidata kaasa laevade põhjustatud reostuse vältimisele.
- (6) IMO 20. detsembri 2004. aasta ringkirjas MSC/Circ.1140/MEPC/Circ.424 (laevade riikidevahelise ümberregistreerimise kohta) soovitatud menetluste rakendamine peaks tugevdama IMO konventsioonide ja ühenduse meresõiduohutuse alaste õigusaktide lipuriigi vahetamise küsimusega seotud sätteid ning suurendama lipuriikide vaheliste suhete läbipaistvust meresõiduohutuse huvides.
- (7) Liikmesriigi lipu all sõitvaid laevu, samuti liikmesriigi registrist lahkunud laevu käsitleva teabe kättesaadavus peaks parandama laevastiku tegevuse läbipaistvust ning aitama kaasa lipuriigi kohustuste tõhusamale kontrollimisele ja administratsioonidele võrdsete tingimuste tagamisele.
- (8) Selleks, et veelgi parandada oma tegevust lipuriigina, peaksid liikmesriigid laskma oma administratsioone regulaarselt auditeerida.
- (9) Haldusmenetluste kvaliteedi tõendamine Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) või samaväärsete standardite kohaselt peaks aitama veelgi kaasa administratsioonidele võrdsete tingimuste tagamisele.

⁽¹⁾ ELT C 318, 23.12.2006, lk 195.

⁽²⁾ ELT C 229, 22.9.2006, lk 38.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 29. märtsi 2007. aasta arvamus (ELT C 27 E, 31.1.2008, lk 140), nõukogu 9. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht (ELT C 330 E, 30.12.2008, lk 13) ja Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2009. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

(10) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.

(11) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt asjakohaste sätete kehtestamist ja rakendamist meretranspordi poliitika valdkonnas, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seega on neid meetmete ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on järgmine:

- a) tagada, et liikmesriigid kui lipuriigid täidavad oma kohustusi tõhusalt ja järjekindlalt, ja
- b) parandada ohutust ning vältida liikmesriikide lipu all sõitvate laevade põhjustatud merereostust.

2. Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2099/2002 (millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja mere-sõiduohutuse komitee (COSS)) ⁽²⁾ artikli 2 lõikes 2 loetletud ühenduse transpordialaste õigusaktide ega nõukogu 21. juuni 1999. aasta direktiivi 1999/63/EÜ (milles käsitletakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditööstuse Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet meremeeste tööaja korralduse kohta) ⁽³⁾ kohaldamist.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse nende liikmesriikide administratsioonide suhtes, kelle lipu all laev sõidab.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 167, 2.7.1999, lk 33.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „laev” – laev või veesõiduk, mis sõidab asjaomaste IMO konventsioonide reguleerimisalasse kuuluva liikmesriigi lipu all ning millel peab olema tunnistus;
- b) „administratsioon” – selle liikmesriigi pädevad asutused, kelle lipu all laev sõidab;
- c) „tunnustatud organisatsioon” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 391/2009 (laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (uuestisõnastatud versioon)) ⁽⁴⁾ kohaselt tunnustatud organisatsioon;
- d) „tunnistused” – asjaomaste IMO konventsioonidega seoses välja antud kohustuslikud tunnistused;
- e) „IMO audit” – IMO assamblee 1. detsembril 2005 vastu võetud resolutsiooni A.974(24) sätete kohaselt läbi viidud audit.

Artikkel 4

Tingimused laeva kasutamise lubamiseks laevale liikmesriigi lipu all sõitmise õiguse andmisel

1. Enne loa andmist sellise laeva kasutamiseks, millele on antud õigus sõita liikmesriigi lipu all, võtab asjaomane liikmesriik meetmed, mida ta peab vajalikuks, et tagada kõnealuse laeva vastavus kohaldatavatele rahvusvahelistele õigusnormidele. Eelkõige kontrollib liikmesriik kõiki mõistlikke võimalusi kasutades laeva ohutust käsitlevaid andmeid. Vajaduse korral konsulteerib ta eelmise lipuriigiga, et saada teada, kas eksisteerib viimase poolt kindlaks tehtud puudusi, mida ei ole veel likvideeritud, või ohutusküsimusi, mida ei ole veel lahendatud.

2. Kui teine lipuriik küsib teavet varem liikmesriigi lipu all sõitnud laeva kohta, esitab asjaomane liikmesriik teavet küsivale lipuriigile viivitamata kõik üksikasjad likvideerimata puuduste kohta ning mis tahes muu asjakohase ohutusega seotud teabe.

⁽⁴⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 11.

*Artikkel 5***Liikmesriigi lipu all sõitva laeva kinnipidamine**

Kui liikmesriigi administratsiooni teavitatakse sellest, et sadamariik on asjaomase liikmesriigi lipu all sõitva laeva kinni pidanud, teostab ta enda poolt selleks ette nähtud menetluste kohaselt järelevalvet kõnealuse laeva vastavusse viimise üle asjakohaste IMO konventsioonidega.

*Artikkel 6***Kaasnevad meetmed**

Liikmesriigid tagavad, et nende lipu all sõitvate laevade kohta oleks käesoleva direktiivi kohaldamiseks kergesti kättesaadav vähemalt järgmine teave:

- a) üksikasjad laeva kohta (nimi, IMO number jne);
- b) ülevaatuste, sealhulgas vajaduse korral lisa- ja täiendavate ülevaatuste ning auditite kuupäevad;
- c) laeva sertifitseerimise ja klassifitseerimisega seotud tunnustatud organisatsioonide andmed;
- d) sadamariigi kontrolli käsitlevate sätete alusel laeva inspekteerinud pädeva asutuse andmed ja inspeksiooni kuupäevad;
- e) sadamariigi kontrolli tulemused (puudused: jah või ei, kinnipidamised: jah või ei);
- f) andmed mereõnnetuste kohta;
- g) selliste laevade andmed, mis lõpetasid asjaomase liikmesriigi lipu all sõitmise eelneva 12 kuu jooksul.

*Artikkel 7***Lipuriigi auditeerimise kord**

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et lasta vähemalt kord iga seitsme aasta järel viia läbi oma administratsiooni IMO audit tingimusel, et asjaomase liikmesriigi õigeaegsele taotlusele vastab IMO positiivselt, ning avaldavad auditi tulemuse vastavalt asjakohastele konfidentsiaalsust käsitlevatele siseriiklikele õigusaktidele.

Käesolev artikkel kaotab kehtivuse hiljemalt 17. juunil 2017 või varasemal kuupäeval, mille kehtestab komisjon vastavalt artikli 10 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele pärast seda, kui on jõustunud IMO liikmesriikide kohustuslik auditeerimissüsteem.

*Artikkel 8***Kvaliteedijuhtimise süsteem ja sisehinnang**

1. Hiljemalt 17. juuniks 2012 töötab iga liikmesriik oma administratsiooni jaoks välja lipuriigi operatiivtegevust käsitleva kvaliteedijuhtimise süsteemi ning rakendab ja haldab seda. Selline kvaliteedijuhtimise süsteem peab olema sertifitseeritud kohaldatavate rahvusvaheliste kvaliteedistandardite alusel.

2. Liikmesriigid, kes on loetletud sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi kõige värskemal aastaaruandes avaldatud mustas nimekirjas või kaks aastat järjest hallis nimekirjas, esitavad hiljemalt neli kuud pärast selle aastaaruande avaldamist komisjonile aruande oma tegevuse kohta lipuriigina.

Aruandes esitatakse kinnipidamise põhjustanud nõuetele mittevastavuse ning musta või halli nimekirja kandmise peamised põhjused ja analüüsitakse neid.

*Artikkel 9***Aruandes esitatakse kinnipidamise põhjustanud nõuetele mittevastavuse ning musta või halli nimekirja kandmise peamised põhjused ja analüüsitakse neid.**

Iga viie aasta järel ja esimest korda hiljemalt 17. juuniks 2012 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Aruanne sisaldab hinnangut liikmesriikide tegevusele lipuriigina.

*Artikkel 10***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikliga 3 asutatud laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduhutuse komitee (COSS).

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kaks kuud.

*Artikkel 11***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 17. juuniks 2011. Liikmesriigid teavitavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 12***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 13***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 23. aprill 2009

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

P. NEČAS
